

НАРЕДБА № 46 ОТ 11 АПРИЛ 2012 Г. ЗА РЕДА И НАЧИНА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА КОМПЕНСАЦИИ ОТ ФОНДА ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ИНВЕСТИТОРИТЕ

Издадена от Комисията за финансов надзор

Обн. ДВ. бр.33 от 27 Април 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.40 от 13 Май 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.34 от 23 Април 2019г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат редът и начинът за изплащане на компенсация от Фонда за компенсирание на инвеститорите (фонда) на клиентите на инвестиционен посредник и на управляващо дружество чрез набраните във фонда средства в случаите, когато инвестиционният посредник, съответно управляващото дружество, не е в състояние да изпълни задълженията си към клиентите си поради причини, пряко свързани с неговото финансово състояние.

(2) Фондът изплаща компенсация на клиентите на инвестиционния посредник или на управляващото дружество до размерите, предвидени в чл. 77г от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), в случаите, когато:

1. с решение на съответния окръжен съд за инвестиционния посредник, съответно за управляващото дружество, е открито производство по несъстоятелност, включително когато производството по несъстоятелност е прекратено на основание чл. 632 от Търговския закон;

2. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) е отнет лицензът, съответно разрешението, за извършване на дейност като инвестиционен посредник с решение на компетентния орган в случаите по чл. 27, ал. 1, т. 6 от Закона за пазарите на финансови инструменти, а относно инвестиционните посредници, които са банки - в случаите по чл. 36, ал. 2 от Закона за кредитните институции;

3. (нова - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) с решение на Комисията за финансов надзор е установено, че са налице едновременно следните условия:

а) финансовите инструменти и/или паричните средства, държани от инвестиционния посредник за сметка на негови клиенти, не са налични по сметките, в които се съхраняват клиентски активи, по причини, различни от изпълнение на договорни отношения с клиентите;

б) по преценка на Комисията за финансов надзор към този момент инвестиционният посредник е в невъзможност по причини, пряко свързани с неговото финансово състояние, да изплати на клиентите паричните средства, съответно да възстанови финансовите инструменти и няма да бъде в състояние да направи това в краткосрочна перспектива;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) е отнет лицензът за извършване на дейност като управляващо дружество с решение на компетентния орган в случаите по чл. 100, ал. 1, т. 5 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ).

(3) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) Решенията по ал. 2, т. 3, букви "а" и "б" се взимат по предложение на заместник-председателя, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност".

(4) (Изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) При настъпване на събития, аналогични на тези по ал. 2, които са основание за изплащане на компенсация съгласно съответното законодателство, Фондът изплаща компенсация, съответно допълнителна компенсация по т. 2, до размерите, предвидени в чл. 77г ЗППЦК, както следва:

1. на клиентите на клонове на инвестиционни посредници от трета държава в Република България или на управляващи дружества от трета държава в Република България при условията на чл. 77а, ал. 4 ЗППЦК;

2. на клиентите на клонове на инвестиционен посредник от държава членка в Република България или на управляващо дружество от държава членка в Република България при условията на чл. 77а, ал. 5 ЗППЦК.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) В съобщението на фонда по чл. 77б, ал. 5 ЗППЦК се посочва и информация за клиентите на инвестиционния посредник или управляващо дружество в производство по несъстоятелност, че имат право да предявят своите вземания и по реда на Търговския закон.

Глава втора.

ОПРЕДЕЛЯНЕ РАЗМЕРА НА ВЗЕМАНЕТО НА КЛИЕНТ НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОСРЕДНИК ИЛИ УПРАВЛЯВАЩОТО ДРУЖЕСТВО

Чл. 2. (1) Общият размер на вземането на един клиент, подлежащо на компенсация, се установява в български левове и представлява сбор от стойността на всички вземания на клиента към инвестиционния посредник или управляващото дружество, възникнали в резултат на невъзможността посредникът или управляващото дружество да върне определен клиентски актив, в съответствие с приложимите законови и договорни условия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) Стойността на вземането на отделен клиент към инвестиционен посредник или управляващо дружество, възникнало в резултат на невъзможността посредникът или управляващото дружество да върне определен клиентски актив, е равна на оценката на този актив, извършена към датата на постановяване на решението по чл. 1, ал. 2 или настъпване на събитието по чл. 1, ал. 4 съгласно изискванията, определени в Наредба № 23 от 2006 г. за условията и реда за оценка на клиентските активи (обн., ДВ, бр. 19 от 2006 г.; изм., бр. 82 от 2007 г. и бр. 32 от 2008 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) В случаите, когато клиентски активи са в чуждестранна валута, при установяване размера на вземането по ал. 1 се изчислява тяхната легова равностойност по курса на Българската народна банка (БНБ) към датата на решението по чл. 1, ал. 2 или настъпване на събитието по чл. 1, ал. 4.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) В случаите по чл. 1, ал. 4, т. 1 компенсацията, осигурявана от фонда, е за разликата, надвишаваща компенсацията, осигурявана от системата за компенсирание на инвеститорите във финансови инструменти по седалището на инвестиционния посредник.

(5) В случаите, когато клиентът има задължения към инвестиционния посредник или управляващото дружество, при определяне на стойността на вземането по ал. 1 се приспада размерът на задълженията.

Глава трета.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КЛИЕНТСКИТЕ АКТИВИ

Чл. 3. (1) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) В срок тридесет дни от датата на решението по чл. 1, ал. 2 или настъпване на събитието по чл. 1, ал. 4 назначеният квестор, ликвидатор или синдик е длъжен да представи на управителния съвет на фонда писмена информация за клиентските активи на всеки един клиент на инвестиционния посредник, съответно управляващото дружество.

(2) Информацията по ал. 1 се представя на хартиен и електронен носител и съдържа данни относно:

1. индивидуализация на клиента:

а) за физическите лица - трите имена, адресна регистрация, ЕГН, номер на лична карта, съответно аналогични данни за чуждестранните лица;

б) за юридическите лица - наименование, седалище, адрес на управление, представителство, единен идентификационен код (код по БУЛСТАТ), съответно аналогични данни за чуждестранните лица;

2. наличие или липса на пречки за изплащане на компенсация съгласно чл. 77г, ал. 2 и 3 ЗППЦК и документи, удостоверяващи наличието на пречки;

3. клиентски активи:

а) вид и описание на съответните клиентски активи;

б) правно основание за възникване на вземанията на клиента по чл. 77в, ал. 1 ЗППЦК към инвестиционния посредник или управляващото дружество във връзка с всеки един клиентски актив;

в) (изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) стойност на всеки един клиентски актив според оценката му към датата на решението по чл. 1, ал. 2 или настъпване на събитието по чл. 1, ал. 4;

г) информация в случаите, когато клиентски активи принадлежат на повече от едно лице, включително данни за лицата;

д) информация в случаите, когато клиентът е действал за чужда сметка, включително информация за лицето и/или лицата, за чиято сметка е действал;

е) информация в случаите, когато върху клиентските активи са наложени тежести и обезпечения (запори, залози и др.) и модалитети - с посочване на правния акт, с който са наложени, и лицето, в чиято полза са наложени;

ж) (изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) валута, в която се води съответният клиентски актив, и левовата равностойност по курса на БНБ към датата на решението по чл. 1, ал. 2 или настъпване на събитието по чл. 1, ал. 4;

з) (изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) обща стойност на клиентските активи на едно лице според оценката им към датата на решението по чл. 1, ал. 2 или настъпване на събитието по чл. 1, ал. 4.

(3) Когато клиентът има задължения към инвестиционния посредник, съответно към управляващото дружество, информацията по ал. 1 съдържа и данни относно:

1. правно основание за възникване на съответното задължение;

2. модалитети;

3. структура на задълженията с уточняване на главница, лихви и разноски;

4. общ размер на задълженията;

5. наличие на съдебни спорове относно съществуването, изискуемостта и размера на задълженията;

6. валута, в която се водят задълженията;

7. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) за задължение в чуждестранна валута - легова равностойност по курса на БНБ в деня на решението по чл. 1, ал. 2 или настъпване на

събитието по чл. 1, ал. 4;

8. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) обща стойност на клиентските активи на едно лице според оценката им към датата на решението по чл. 1, ал. 2 или настъпване на събитието по чл. 1, ал. 4 след приспадане на задълженията на съответния клиент.

(4) Към информацията по ал. 1 се прилагат и:

1. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) списък на членовете на управителния и контролния орган на инвестиционния посредник, съответно на управляващото дружество, както и на неговите прокуристи към датата на решението по чл. 1, ал. 2 или настъпване на събитието по чл. 1, ал. 4;

2. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) списък на лицата, които притежават пряко или непряко 5 или над 5 на сто от гласовете в общото събрание на инвестиционния посредник, съответно на управляващото дружество, към датата на решението по чл. 1, ал. 2 или настъпване на събитието по чл. 1, ал. 4;

3. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) списък на лицата, които към датата на решението по чл. 1, ал. 2 или настъпване на събитието по чл. 1, ал. 4 могат да контролират инвестиционния посредник, съответно управляващото дружество, както и на лицата, принадлежащи към същата група, към която принадлежи и инвестиционният посредник, съответно управляващото дружество, за която се изготвят консолидирани отчети;

4. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) данни за регистрирания одитор, одитирал годишния финансов отчет на инвестиционния посредник, съответно на управляващото дружество, за годината, предхождаща датата на решението по чл. 1, ал. 2 или настъпване на събитието по чл. 1, ал. 4;

5. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) списък на професионалните клиенти по смисъла на § 1, т. 10 от допълнителните разпоредби на Закона за пазарите на финансови инструменти към датата на решението по чл. 1, ал. 2 или настъпване на събитието по чл. 1, ал. 4.

(5) Управителният съвет на фонда може да изисква и друга допълнителна информация, необходима за изчисляване на размера на вземанията на клиента, подлежащи на компенсация.

(6) В срок до три дни от датата на узнаването квесторите, ликвидаторите или синдиките уведомяват управителния съвет на фонда:

1. за получени нови данни или промени в предоставената информация;

2. за случаите на заведени съдебни дела срещу инвестиционния посредник, съответно управляващото дружество, от лица, които претендират, че имат вземане, подлежащо на компенсация.

Глава четвърта. ОБСЛУЖВАЩА БАНКА

Чл. 4. (1) Всички плащания на компенсации на клиентите на инвестиционния посредник, съответно управляващото дружество, за сметка на фонда се извършват от обслужваща банка.

(2) Обслужваща банка може да бъде местна банка или банка от държава членка, която извършва банкова дейност на територията на Република България чрез клон, както и банка от трета държава, получила лицензия от БНБ за извършване на банкова дейност на територията на страната чрез клон.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) Управителният съвет на фонда в срока и по реда на чл. 77б, ал. 5 ЗППЦК оповестява обслужващата банка.

Чл. 5. (1) Обслужващата банка предоставя ежемесечно и при поискване от управителния съвет на фонда писмена информация за изплатените в брой или по сметки суми като компенсация на клиенти на инвестиционния посредник или управляващото дружество.

(2) Управителният съвет на фонда уведомява ликвидаторите или синдиците на инвестиционния посредник, съответно управляващото дружество, за размера на изплатените от фонда компенсации на клиенти.

Глава пета.

ИСКАНЕ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА КОМПЕНСАЦИЯ

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) В срок 1 година от датата на публикуване на съобщението на фонда по чл. 77б, ал. 5 ЗППЦК всеки клиент на инвестиционния посредник, съответно на управляващото дружество, има право да предяви пред управителния съвет на фонда писмено искане за изплащане на компенсация, освен ако пропускането на срока се дължи на особени непредвидени обстоятелства, които клиентът не е могъл да преодолее.

Чл. 7. (1) Искането за изплащане на компенсация от клиент - физическо лице, се подава лично или чрез пълномощник, упълномощен с изрично пълномощно с нотариална заверка на подписа. Към искането се прилага декларация относно липсата на обстоятелства по чл. 77г, ал. 2, т. 2, 4, 13 и 14 и ал. 3 ЗППЦК и относно наличието или липсата на обвинение по чл. 77ц ЗППЦК, пълномощното, когато искането се подава чрез пълномощник, и доказателства за непредвидените обстоятелства в случаите по чл. 77ф, ал. 2 ЗППЦК.

(2) Искането за изплащане на компенсация от клиент - юридическо лице, се подава чрез законните представители на лицето или чрез пълномощник, упълномощен от тях с изрично пълномощно с нотариална заверка на подписа. Към искането за изплащане на компенсация се прилагат:

1. данни за единния идентификационен код или удостоверение за актуално състояние по съответния търговски регистър, издадено не по-рано от 3 месеца преди датата на искането - за чуждестранните лица;

2. пълномощно, когато искането се подава от пълномощник;

3. декларация от законните представители на лицето относно липсата на обстоятелства по чл. 77г, ал. 2, т. 2, 13 и 14 ЗППЦК по отношение на юридическото лице;

4. доказателства за непредвидените обстоятелства - в случаите по чл. 77ф, ал. 2 ЗППЦК.

(3) Искането за изплащане на компенсация се придружава от документи, удостоверяващи неговата основателност.

(4) (Нова - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) Писмената форма на искането за изплащане на компенсация се смята за спазена, ако искането е подадено по електронен път, подписано с електронен подпис.

Чл. 8. (1) Председателят на управителния съвет на фонда извършва проверка на

редовността на постъпилите искания за изплащане на компенсация съобразно изискванията на предходния член.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) Ако в резултат на проверката по ал. 1 бъдат констатирани непълноти или нередовности в подаденото искане, в 10-дневен срок от получаване на искането председателят на управителния съвет на фонда изпраща съобщение на клиента с искане за отстраняването им или за представяне на допълнителна информация и данни, като определя достатъчен срок за това.

(3) Срокът по предходната алинея може да бъде удължен с решение на председателя на управителния съвет на фонда по молба на лицето, подало искането, и при наличие на уважителни причини.

Чл. 9. (1) С решение на управителния съвет на фонда искането се оставя без разглеждане, когато:

1. искането не е подадено в срока по чл. 77ф, ал. 2 ЗППЦК и по отношение на съответното лице не са налице особени непредвидени обстоятелства;

2. ако в срока, определен от председателя на управителния съвет по реда на чл. 8, ал. 2 и 3, нередовностите на искането не са били отстранени.

(2) В тридневен срок от датата на заседанието на управителния съвет на фонда, на което е прието решението по ал. 1, то се изпраща на лицето, направило искането.

Глава шеста.

РЕД ЗА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА КОМПЕНСАЦИЯ

Чл. 10. (1) Председателят на управителния съвет на фонда изпраща за становище на квестора, ликвидатора или синдика на инвестиционния посредник или управляващото дружество препис от искането за изплащане на компенсация в 7-дневен срок от постъпването му, а ако то е нередовно - в 7-дневен срок от отстраняване на нередовностите на искането.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) Квесторът, ликвидаторът или синдикът дава писмено становище за основателността на искането за изплащане на компенсация в 30-дневен срок от получаването му.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) В становището по ал. 2 се посочват и: видът и описанието на клиентските активи; наличието на обстоятелствата по чл. 77г, ал. 2 ЗППЦК по отношение на лицето, направило искането; данни, необходими за оценката на съответните клиентски активи, както и дали от датата на решението по чл. 1, ал. 2 или настъпване на събитието по чл. 1, ал. 4 до датата на искането за компенсация лицето е получило плащане и в какъв размер от инвестиционния посредник, съответно управляващото дружество, за вземанията, възникнали във връзка с клиентските активи, предмет на искането.

(4) Към становището по ал. 2 се прилагат следните документи:

1. договорите или други документи, представляващи основание за възникване на вземанията на клиента по чл. 77в, ал. 1 ЗППЦК;

2. правни актове относно наложени тежести и обезпечения (запори, залози и др.) и модалитети по отношение на клиентски активи - предмет на искането;

3. документи относно лицето, за чиято сметка е действал клиентът - в случаите, когато клиентът е действал за чужда сметка;

4. писмени данни и/или документи, удостоверяващи наличие на обстоятелства по

чл. 77г, ал. 2 и 3 и чл. 77ц ЗППЦК;

5. писмени данни и/или документи, необходими за оценката на клиентските активи - предмет на искането;

6. писмени данни и документи относно размера на задълженията на клиента към инвестиционния посредник или управляващото дружество.

(5) В процеса на разглеждане на искането за изплащане на компенсация председателят на управителния съвет на фонда има право по всяко време да изисква допълнителна информация и документи от лицето, направило искането, както и от квестора, ликвидатора или синдика.

(6) След получаване на становището по ал. 2 или след изтичане на срока по ал. 2, когато становище не е получено, председателят на управителния съвет на фонда организира извършването на оценка на клиентските активи на лицето, направило искането, по реда и при условията, посочени в наредбата по чл. 77в, ал. 3 ЗППЦК.

Чл. 11. (1) Въз основа на събраната информация и писмени документи във връзка с искането за изплащане на компенсация управителният съвет на фонда с решение:

1. установява налице ли е вземане, подлежащо на компенсация;

2. одобрява оценката на клиентските активи и определя размера на вземането, подлежащо на компенсация;

3. определя размера на компенсацията;

4. произнася се налице ли са условия за спиране изплащането на компенсация на основание чл. 77ц ЗППЦК;

5. при наличие на клиентски активи, по които има наложени тежести или които служат за обезпечение - по реда на чл. 77у, ал. 5 ЗППЦК, определя съответната принадлежаща се част от компенсацията, която няма да бъде изплатена на клиента до вдигане на тежестта или обезпечението.

(2) Решението по ал. 1 се взема в срока по чл. 77ф, ал. 3 ЗППЦК, освен ако не е налице разрешение на Комисията за финансов надзор за удължаване на този срок.

(3) В тридневен срок от датата на заседанието на управителния съвет на фонда, на което е прието решението по ал. 1, то се изпраща на лицето, направило искането.

Глава седма.

РЕД ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА КОМПЕНСАЦИЯТА

Чл. 12. (1) В срока по чл. 11, ал. 3 заверен препис от решението по чл. 11, ал. 1, с което е установено, че е налице вземане, подлежащо на компенсация, се изпраща на обслужващата банка заедно с индивидуализиращи данни за съответното лице и други данни съгласно договора с обслужващата банка.

(2) Лицето, имащо право на компенсация, може да получи плащане на компенсацията от фонда чрез обслужващата банка, като представи пред обслужващата банка решението по чл. 11, ал. 1 и следните документи:

1. за физическите лица - лична карта или документ за самоличност на чуждестранното физическо лице;

2. за юридическите лица - единен идентификационен код или удостоверение за регистрация по БУЛСТАТ и актуално удостоверение за регистрация на юридическото лице, с което се удостоверяват лицата, които го управляват и представляват, с посочване на техни лични данни по документ за самоличност.

Глава осма.
АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 13. (1) Лицата, които са извършили нарушения на наредбата, както и лицата, които са допуснали извършването на такива нарушения, се наказват съгласно чл. 221 ЗППЦК.

(2) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от упълномощени от заместник-председателя длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от заместник-председателя.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2019 г.) "Клиентски активи" по смисъла на тази наредба са паричните средства, финансовите инструменти и другите активи на клиентите на инвестиционния посредник, съответно управляващото дружество, които той държи, администрира или управлява за тяхна сметка във връзка с предоставените от него услуги по чл. 6, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти, съответно по чл. 86, ал. 2, т. 1 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, включително лихвите, дивидентите и други подобни плащания.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 77ф, ал. 9 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и е приета с Решение № 134-Н от 11.04.2012 г. на Комисията за финансов надзор.

§ 3. Комисията за финансов надзор дава задължителни указания по прилагането на наредбата.